

BRASSÓI LAPOK

POLITIKAI LAP.

Nyomda és kiadóhivatal

Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ

helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve :
egész évre 20 k, fél évre 10 k, negyedévre 5 k.

Egyes szám ára 8 f., kapható:

Kl. G. Gross G., Polanek F. és Friedmann F. üzletében.

Felelős szerkesztő:

Dr. VAJNA GÁBOR, ügyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

2 hasábos garmonsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 24
8 hasábos garmonsor 16 f. Nagyobb és többszöri hirde-
tésnél kedvezmény.

Nyilttér sora 30 f.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő;

A piczulás bank.

Brassó, febr. 6.

Igy jelölte meg a „Brassói Első Takarékos és Önségélyező Szövetkezetet” a nép nyelve, mely irtozik a hosszú elnevezésektől. És valóban nagy hálára kötelezne bennünket ez a derék intézet, ha a nevét megváltoztatná, mert vannak közöttünk akárhányan, a kik éveken át a mai napig nem tudták azt megtanulni, eltekintve attól a nagy időfecsérléstől, a melylyel e névnek valamely fogalmazványban esetleg többszörösen szükséges leírása jár.

Ámde most nem erről akarunk beszélni. A nép nyelve segített magán és — mundus se expediet — valahogy csak boldogulunk mi is addig, a míg a tartalékalap összegének fokozatos fel-emelésével az intézet nevét alkotó szavak összegének kellő mérvű leszállítása elkövetkezik.

És ennek annál inkább is el kell következnie, mert ma már a „piczulás bank” elnevezés sem megfelelő, mert a

hajdani „piczulás bank” ma már egy kitünően vezetett, megizmosodott, hatalmas intézet, a melyre büszkén tekinthetnek nemesak az alapítók és vezetők, hanem általában a magyarság.

És ezt a pontot akarjuk éppen jelen sorainkban érinteni. Azt a kérdést akarjuk felvetni, hogy vajon büszke-e hát erre az intézetre a magyarság vagy legalább törődik-e vele annyira, a mennyire az azt megérdemelné?

A választ nagyon könnyen megadhatjuk erre a kérdésre. A ki jelen volt a múlt vasárnapi közgyűlésen, a mely a legnagyobb komolysággal és példás rendben folyt le ugyan, de a mely nem volt annyira látogatott, a mennyire az a tagoktól elvárható, az rögtön tisztában volt azzal, hogy az ismeretes magyar indolentia ezzel az intézettel szemben sem tagadja meg magát.

Hiába, a magyar ember már csak olyan: ha valamije hiányzik, akkor panaszkodik, lármáz és szidja az átkos közösügyes kormányt; ha pedig van

valamije, akkor nem törődik vele, nem becsüli meg, „tartsa fenn a — kormány!”

Hiszen igaz, hogy a szóban forgó szövetkezet fennállásának rövid ideje alatt (17 év) óriási haladást mutathat fel, nagyon egészségesen fejlődött, a czérna-utcai kis hamupipokéből valóságos királykisasszonyka lett és különösen az utolsó 8 esztendő alatt, mióta a jelenlegi derék vezérigazgató Leitinger József áll az élén, örvendetesen megszilárdult: fejlődése mégsem áll arányban azokkal a feladatokkal, a melyek rája várnak, sem annak a közönségnek anyagi erejével, vagyoni viszonyaival, a melynek a támogatására számít és a melytől a támogatást jogosan el is várhatja.

Ha látjuk azt, hogy más körök ujjonnan alakított pénzügyintézetei rövid 1—2 év alatt mily nagy eredményeket mutatnak fel, akkor lehetetlen, hogy panaszt ne emeljünk magyar közönségünk ellen, mert hiszen még azok is, a kik a szövetkezettel összeköttetésben

A „Brassói Lapok” tárczája.

A miklósvári búcsu.*)

— A „Brassói Lapok” eredeti tárczája. —

A baróthiak készülődtek a miklósvári búcsura. A módosabb asszonyok sütöttek-főztek, jó előre gondoskodtak fuvarosról, s az atyafiság érzése fölmelegedett, hogy a szegényebb rokon is kiszorítson egy szűk helyet legalább a saroglyában, mert gyalogszerrel Miklósvárra menni csak azoknak a buzgóknak való, a kik a júliusi meleggel is megviaskodnak s a kik úgy vélik, hogy Istennek különösen kedves dolgot cselekesznek, ha a zászló után mennek, a létániákat zengedezve alázatos lélekkel.

Egy szegény özvegy asszony, a ki

*) Irta és a „Brassói Magyar Polgári Kör” mult vasárnapi estélyén felolvasta Gaál Mózes budapesti állami főgymnasiunai tanár.

ott az alszegben lakott nyolcz árva gyermekével, elővette szalmából font szotyrát, a barna kenyérből levágott egy karimát, takaróruhába begöngyöltette a maradék turót, sőt is kötött a takaróruha egyik csücskébe, s a vén imádságos könyvet odaadta négyesztendős fiacskájának, hogy azt hozza ő.

A búcsura készült, el is indult hajnali három órakor.

A kis fiu kékszőttes lajbijával, karimás szalmakalapjával és hájjal bekent patkós csizmájában úgy szaladgált az édes anyja mellett, mint egy kis csikó. A nehéz imádságos könyvet hol a jobb, hol a bal hóna alá szoritotta s a világ minden kincseért oda nem adta volna az édes anyjának.

— Add ide, édes fiam, betesszük a szotyorba!

— Vaj nem adom édes anyám! A Ur Jézus Krisztus örvend, ha én viszem az imádságos könyvet. . . . Hagyja nálam!

Az új malom mellett volt egy feszület, az új malom pedig jó messze volt Baróthtól. Innen már látszott a köpeczi veres cserepes torony, az ágostonfalvi oláhok szalmakunyhói is látszottak, meg a réti fogadó nagy gémes kutja.

— Ülünk le, édes fiam! — mondá az özvegy asszony. Ez a kereszt az Ur Jézus Krisztus hajléka.

És leültek a harmatos pázsitra. Az édes anya kitergette a ruhája szélét a vizes fűre, hogy a kis fiu meg ne vizüljön. Aztán elővette a vén imádságos könyvet és szépen, az ő véghetetlenül szelid, jószágos hangján elimádkozta a „Meholtak lelki idvességeért szóló imádságot. . . .” A kis fiu összefogta a kezét s nézte-nézte az édes anyja száját, mely mozgott s minden ige fölszállt a mennyországba. . . . Kért egy darab kenyeret s azt elmorzsolgatta.

— Ügy-e édes anyám, a megholtak most ott fenn vannak az uristennél és van szép ruhájuk és énekelnek az angyalokkal.

Alapított 1867.

Helmbold L. Örökösei

ékszerészek

(tulajdonos: HELMBOLD VIKTOR)

Wolaz-Mihály-utca 24. sz. a. (száját ház)

Legnagyobb raktár: ékszer, arany és ezüst árukban, ezüst evőeszközök

Schwelezi zsebórákban: arany, ezüst és nickel stb.

Ezüst és fém övek. — Mindenféle öveknek ujjaalakítása.

Arany, ezüst és drágakövek bevásárlása.

Javító műhely,

leggyűrűk nagy választékban.

állanak, a kik tagjai, csak mérsékelt bizalommal viseltetnek az intézet iránt és tőkájuknek csak egy részét és pedig igen sokszor csak a kisebbik részét helyezik el annál; ellenben az nem tapasztalható, hogy azok a körök, a melyeknek pénzüzetéhez a szövetkezet tagjai is sokszor fordulnak igényekkel, a szövetkezet iránt csak ilyen részleges bizalommal is viseltetnének.

Vagy, hogy ne köntörfalazzunk, mondjuk ki egyenesen, hogy az nem fordul elő, hogy szász vagy román pénzüzet tagjai a szövetkezetet igénybe vennék, de az igen is előfordul, hogy a szövetkezet tagjai igényeiket, sőt azok nagyobb részét, úgy pénzüket elhelyezését, mint a kölcsön felvételét illetőleg, szász vagy román pénzüzetnél elégitetik ki.

Nem akarunk állást foglalni a városunkban létező más pénzüzetek ellen. De midőn tudjuk, hogy nagyon sok magyar pénz van elhelyezve nem magyar pénzüzeteknél, akkor kötelességünknek tartjuk magyarságunkat ezen állapot egészségtelen voltára figyelmeztetni azon okból is, mert szász és román atyáinkfiai részéről viszont nem lehet azt tapasztalnunk, hogy a mi szövetkezetünk iránt ily megtisztelő bizalommal viseltetnének.

Mi ennek az oka? Az intézet semmiesetre sem. Mert az a kezdet nehézségein tulesve az elért eredmények (az utolsó közgyűlés határozata szerint 100000 korona tartalékalap) szerint is megérdemli a teljes és feltétlen bizalmat, megérdemli azért is, mert jelenlegi vezérigazgatója Leitinger József sokkal nagyobb garancia mint a legnagyobb tartalékalap.

Néhai Nagy István a jelenlegi ve-

zérigazgató elődje, sokat tett e pénzüzetet érdekében és emlékét hálásan fogják mindig emlegetni ez intézet tagjai és az öntudatos magyarok, de a legnagyobb érdeme abban áll Nagy Istvánnak, hogy Leitinger Józsefet felfedezte és az intézet részére megnyerte.

Nem tartjuk tehát helyesnek, hogy magyar közönségünk amugy sem nagy anyagi erejét idegen czélok támogatására pazarolja, hanem szükségesnek tartjuk, hogy saját czéljaink köré csoportosuljon, megjegyezve, hogy az ugyancsak városunkban fennálló „Brassói Bank és Raktárház Részvénytársaság“-ot nem tekintjük idegen pénzüzetnek és az idegen pénzüzetekre vonatkozó kifogásainkat reá nem vonatkoztatjuk.

Midőn a mult évben felmerült közöttünk egy ipari hitelszövetkezetnek az „Országos Központi Hitelszövetkezet tagja“-ként leendő létesítése, mi pártoltuk ez eszmét, azokkal szemben, a kik ezen új intézet létrejötte esetén a „piczulas bank“ jövőjét féltették. Most is pártoljuk és nyíltan kimondjuk, hogy az ilyen ipari hitelszövetkezet nem válhat a „piczulas bank“ versenytársává, és nem árthat annak, hanem a mi árt neki, az a magyarság büntös indolentiája és átkos közönye saját érdekei iránt.

Végezzük fejtegetéseinket azon jogos kívánságunk kifejezésével, hogy magyarságunk részesítse nagyobb bizalomban ezt a bankot, illetve szövetkezetet és különösen a magyar egyesületek, testületek és intézmények intézkedjenek az iránt, hogy pénzeik magyar pénzüzetben helyeztessenek el.

Az utszéli árnyas fák alatt megpihentek s a fiucska panaszkodott, hogy szoritja a csizmája. Igen bizony, szoritotta a csizma, mert azt nem az ő lábára mérték, nem is volt az új, mikor az ő lábára került. A szolgabíró ur fia koptatta el, aztán bekerült a kamarába, ott ellepte a penész, a bőr megkeményedett. Onnan keritette elő a tekintetes asszony, hogy a szegény özvegy asszonynak adja, a ki ezért három napig mosott. Nem esoda tehát, hogy a legényke panaszkodott. Az édes anya lehuzta a csizmát, a két fülénél fogva egy darabka zsineggel összebogozta és a hátán átalvetette, hogy vigye.

— Jaj, édes anyám, mert én azt nem engedem, mert én azt magam akarom vinni, mert az nem nehéz.

És a kis béka addig kérte nagy lelkesedve, míg az édes anya megengedte, hogy ő vigye a csizmáját.

(Folyt. köv.)

Belföld.

Brassó, febr. 6.

A budai várakban az előkészületeket megtették a király és a főhercegek legközelebbi érkezésére.

A képviselőház tegnapi ülésén a napirend előtt Polyák Béla összeférhetetlenségi esetét tették szóvá. A földmivelésügyi tárca költségvetésének folytatólagos tárgyalásánál Molnár Jenő, Manaszty és Farkas József szólaltak fel.

Külföld.

Brassó, febr. 6.

Az osztrák trónbeszéd a parlamenti pártok mindenikére kedvező benyomást tett abban a tekintetben, hogy a király határozottan hangsúlyozta az alkotmány fentartását.

Carj román miniszterelnök tekintettel a felmerült vélemény különbségekre, már legközelebb beadja lemondását.

A brassói kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Brassó, febr. 6.

A kamara diszülése kapcsán folyó hó 2-án tartott rendes ülés a következőképen folyt le:

A kereskedelmi alkalmazottak szolgálati viszonyainak szabályozásáról szerkesztett törvényjavaslat előadói tervezete, melyet a kereskedelmi miniszter a kamarának véleményadás végett megküldött, az elnökség által a kereskedelmi osztály tagjaiból és egy nagyobb iparosokból kiküldendő 9 tagú bizottságnak adatott ki jelentéstétel végett.

Ugyanazon miniszter azon leiratára, melyben a kamarák figyelmébe ajánlja, hogy a keleti kereskedelmi akadémiát látogató ifjak részére ösztöndíjakat alapítsanak, a közgyűlés elhatározta, hogy egy 600 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdet; a pályázat szövegezése a legközelebbi közgyűlésben fog megállapíttatni.

Tudomására adattak ezután a közgyűlésnek a munkásoknak betegség esetére való biztosításáról szóló törvényjavaslat előadói tervezetének lényeges határozmányai, a mely a szaktestületektől annak idején bekért javaslatok részbeni figyelembevételével a ministeriumban átdolgoztatott. Az ebben az ügyben f. é. február hó 15-ön a kereskedelemügyi ministeriumban tartandó értekezésre a kamara képviselőjében kiküldendő tag választásával az elnökség bizatott meg.

A kereskedelemügyi miniszter leirata, melylyel a kamara 1901. évi költség-előirányzatát, valamint a kamarai illetékek 5%-ról 4%-ra való leszállítását jóváhagyja, az elnökségnek alkalmazkodásul kiadatott.

Ziegler Ferencz és Spitz János, a brassói állami faipari iskola növendékeinek segély adományozás iránti kérvényükre a közgyűlés 80—80 k. szavazott meg.

Az állandó bizottság azon indítványát, miszerint a kamara a folyó évben is két fiatal iparos részére 600—600 koronás ösztöndíjra pályázatot hirdessen, a közgyűlés elfogadta, az elnökséget megbízván, hogy a pályázat szövegét a legközelebbi teljes ülésben bemutassa.

Ott van édes apám is, Trézsi néni is, ott van Mariska is, oda jutok én is, de csak édes anyámmal? . . .

Az özvegy asszony beszélt az ő kis fiának a megholtakról, a kik jók és kedvesek voltak. Az apa mindig vidám és szorgalmatos, Trézsi istenfélő és szelid, Mariska mindig énekelt s még a koporsóban is mosolygott az areza. . . Igen-igen korán ment fel a mennyországba, alig volt hat esztendő. . .

— Hanem azért kied, édes jó anyám ne sirjon, mert az Ur Jézus Krisztus hajlékában vannak ők is, mi is ott vagyunk most.

És ebben a pillanatban kelt fel a nap a határdomb mögül. Aldó fényessége reá esett a régi feszületre, a mely pléhből készült s az üdvözítő fájdalmas areza úgy ragyogott. . . úgy fénylett. . .

A két zarándok pedig tovább folytatta az utját. Köpeczen vett az özvegy-asszony két krajczárra édes almát s ha a kis flu megszomjazott, egyet-egyed oda adott neki, hogy egye meg.

A

Hétfalusi Takarékpénztár-Részvénytársaság

I-ső évi

RENDES KÖZGYÜLÉSÉT

1901. február 24-én délután 3 órakor az üzlet helyiségében tartja,

melyre a t. cz. részvényesek azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy azok, kik a közgyűlésen szavazati jogukat gyakorolni akarják, az alapszabályok 44. §-sa értelmében kötelesek részvényeiket azok szelvényeivel együtt a közgyűlést megelőző napon d. u. 5 óráig a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Tárgyak:

1. Közgyűlési elnök választás (48. §.)
2. Igazgatóság jelentése és a zárszámadások betérjesztése.
3. A felügyelő bizottság jelentése.
4. A felmentvény megadása.
5. A nyereség felosztása feletti határozat.
6. Öt felügyelőbizottsági tag választása 3 évre (64. §.)
7. Jegyzőkönyvet hitelesítő bizottság kiküldése (52. §. o. pont.)
8. Indítványok (52. §. 1. pont).

Csernátfalú, 1901. január 31-én.

Az igazgatóság.

Mérleg-számla.

Vagyon.

Teher.

		korona fill.		korona fill.		korona fill.		korona fill.	
19	Pénztárkészlet			1585	64	21	Betétek	203420	55
20	Kötvénykölsön	110170	44			27	Betétek tőkésített kamatja	4418	95
22	Váltókölsön	86013	36					207839	50
25	Jelzálog kölsön	72170	62	268354	42	11	Részvénytőke		50000
14	Leltári tárgyak			663	18	18	A népbank tartalékalapja	2198	76
23	Hátralékos kölcsönkamat			1879	83		" " " 1/2 évi 4% kam.	43	97
18	Garcisini fűrészrészvény			3000	—	29	Visszleszámítolási kölcsön		7928
15	Visszleszámítolási kölcsön kamat			121	98	23	1901. évre átment kölcsönkamat		3130
14	Állami adó			665	17	16	Fel nem vett fizetés		300
						29	Tőkekamatadó		486
						30	Leltárból 10% elhasználás		66
							Pósner számlán üzleti költség hátralék		986
							Nyereség		3290
				276270	22				39
									276270
									22

Csernátfalú, 1900. évi december hó 31-én.

Kádas József,
pénztárnok.Kiss Árpád,
igazgató.Papp János,
könyvvezetőFekete József,
ig. tag.Kaufmann Dávid,
ig. tag.Dr. Póka Dezső,
ig. elnök.Lukács Károly,
ig. tag.Antal Bacsó Mihály,
ig. tag.

Ezen mérleg-számlát a fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtuk.

Csernátfalú, 1901. évi február hó 2-án.

Zsigmond Károly,
felügyelő b. tag.Deák Sándor,
felügyelő bizotts. elnök.Sánek András,
felügyelő b. tag.

Laptulajdonos Trattner H. Nyomatja a „Brassói Lapok” nyomdája.

Krajna Szabó